

Kela|Fpa®

**Korkeakouluopiskelijoiden
opiskeluterveydenhuollon
järjestämisen omavalvontaraportti**

Syyskuu - joulukuu 2024

Omavalvontaraportti

Kela järjestää korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon, ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) tuottaa palvelut valtakunnallisesti. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023, valvontalaki) edellyttää, että Kela korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon palvelujen järjestäjänä julkaisee omavalvontaohjelman ja seuraa sen toteutumista. Kela julkaisee omavalvontaraportin neljän kuukauden välein.

Kela valvoo ja ohjaa järjestämäänsä palvelua jatkuvasti. Omavalvonnan suunnittelussa ja ohjauksessa käytettävät työkalut kuvataan omavalvonnan vuosikellossa. Tutustu Kelan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen [omavalvontaohjelmaan](#). Tutustu myös YTHS:n [omavalvontaohjelmaan](#) sekä [palveluyksikkökohtaisiin omavalvontasuunnitelmiin](#).

Tämä omavalvontaraportti käsittää Kelan järjestämän korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon omavalvonnan havainnot ja toimenpiteet ajalta 1.9.-31.12.2024.

Kelan YTHS:lle asettamat tavoitteet vuodelle 2024

1

Opiskelijoiden erityisen tuen tarpeen tunnistamisen tehostaminen, erityisen tuen tarjoaminen ja seuranta.

2

Sote-valvontalain (741/2023) mukaisten velvoitteiden täyttäminen.

3

Hoitotakuun toteutus 1.9.2023 lukien.

4

YTHS:n ja hyvinvointialueiden välisen yhteistyön kehittäminen.

5

YTHS:n uuden raportointijärjestelmän käyttöönoton seuranta ja kehittäminen.

Omavalvonnan seurannan kohteet

Saatavuus Kela seuraa säännöllisesti, millaisessa ajassa YTHS:lle pääsee hoitoon. Opiskeluterveydenhuoltolaissa säädetään hoitoon pääsystä ja hoidon tarpeen arvion tekemisestä. YTHS:n on julkaistava kuukausittain yleisessä tietoverkossa, miten laissa säädetyt hoitoon pääsyn enimmäisajat toteutuivat edellisen kalenterikuukauden aikana eri palvelupisteissä.

Yhdenvertaisuus Kela seuraa YTHS:n potilaiden yhdenvertaisuuden toteutumista. Tällä tarkoitetaan muun muassa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, saavutettavuutta sekä palvelujen toteutumista. Kela seuraa näiden toteutumista muun muassa YTHS:n alueellisten hoitoon pääsy tietojen avulla.

Turvallisuus ja laatu Kela seuraa YTHS:n tuottamien opiskeluterveydenhuollon palveluiden laatua ensisijaisesti saamiensa palautteiden avulla. Lisäksi palveluiden laatua seurataan ja arvioidaan mahdollisten muistutusten ja kanteluiden kautta. YTHS raportoi Kelalle turvallisuusluvuista, kuten vaaratapahtumista, kuukausittain.

Käsitteitä

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019) säädetään yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä ja tuottamisesta. Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:ssä tarkoitettuja palveluita. Palveluiden sisällöstä säädetään myös neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (338/2011).

Kela korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä

Kela vastaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä valtakunnallisesti ja YTHS näiden palveluiden tuottamisesta. Palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta säädetään korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019, opiskeluterveydenhuoltolaki) ja terveydenhuoltolaissa (1326/2010). Palvelut on tarkoitettu yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoille.

Palveluntuottaja, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) on valtakunnallinen opiskeluterveydenhuollon palveluntuottaja, joka tuottaa perusterveyden-, mielenterveyden- ja suunterveydenhuollon palvelut perustutkintoa suorittaville ja läsnä olevaksi ilmoittautuneille korkeakouluopiskelijoille.

Omaavonta opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä

Omaavonnalla varmistetaan Kelalle laissa säädettyjen tehtävien hoitaminen. Omaavonnalla Kela varmistaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden, laadun ja turvallisuuden sekä yhdenvertaisuuden. Omaavontaa toteutetaan yhteistyössä YTHS:n kanssa.

Omaavontaohjelma opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä Kelan on laadittava toiminnastaan omaavontaohjelma. Omaavontaohjelmassa kuvataan tavat, joilla Kela varmistaa lainsäädännössä asetettujen tehtävien hoitamisen. Ohjelmaan on kirjattu, miten Kela seuraa palvelujen toteutumista, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta sekä miten havaitut puutteet korjataan.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon tunnusluvut vuodelta 2023

Läsnäolevaksi ilmoittautuneiden opiskelijoiden keskiarvo

294 415

Yleis- ja mielenterveyden palveluita käyttäneet opiskelijat 59 %

Suunterveyden palveluita käyttäneet opiskelijat 26 %

Opiskeluterveydenhuollon kokonaiskustannukset:

90 610 191,27 €

Toteutunut kansallinen opiskelijakohtainen kustannus:

298,1 €

Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitomaksu:

73,6 €

YTHS:n tekemät opiskeluympäristön tarkastukset:

19 kpl

Kelan tekemät auditoinnit:

8 kpl

Kela|Fpa®

Hoitotakuu: hoitoon pääsy yleis- ja mielenterveyden sekä suun terveyden palveluissa

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä syyskuu-joulukuu 2024

Hoitotakuun alaiset yhteydenotot ja hoitoon pääsy

Opiskeluterveydenhuoltolain 10 §:n mukaisesti opiskelijan tulee saada yhteys ja hoidon tarpeen arviointi tulee tehdä samana päivänä.

[Yhteydensaanti ja hoidon tarpeen arviointi](#)

YTHS raportoi hoitotakuun toteutumisesta kuukausittain.

Julkaistavat tiedot kuvaavat hoitotakuun toteutumista YTHS:n omissa palvelupisteissä.

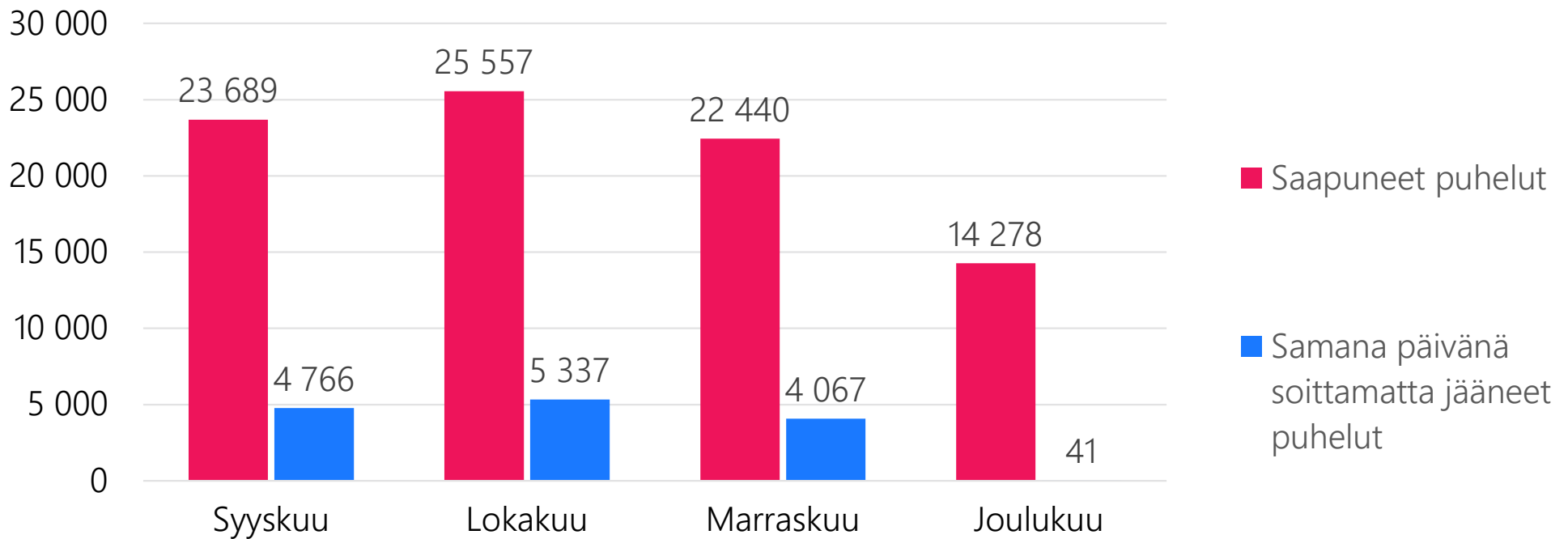
[THL: Kiireetön hoitoon pääsy yleis- ja mielenterveyden palveluissa](#)

[THL: Kiireetön hoitoon pääsy suunterveydessä](#)

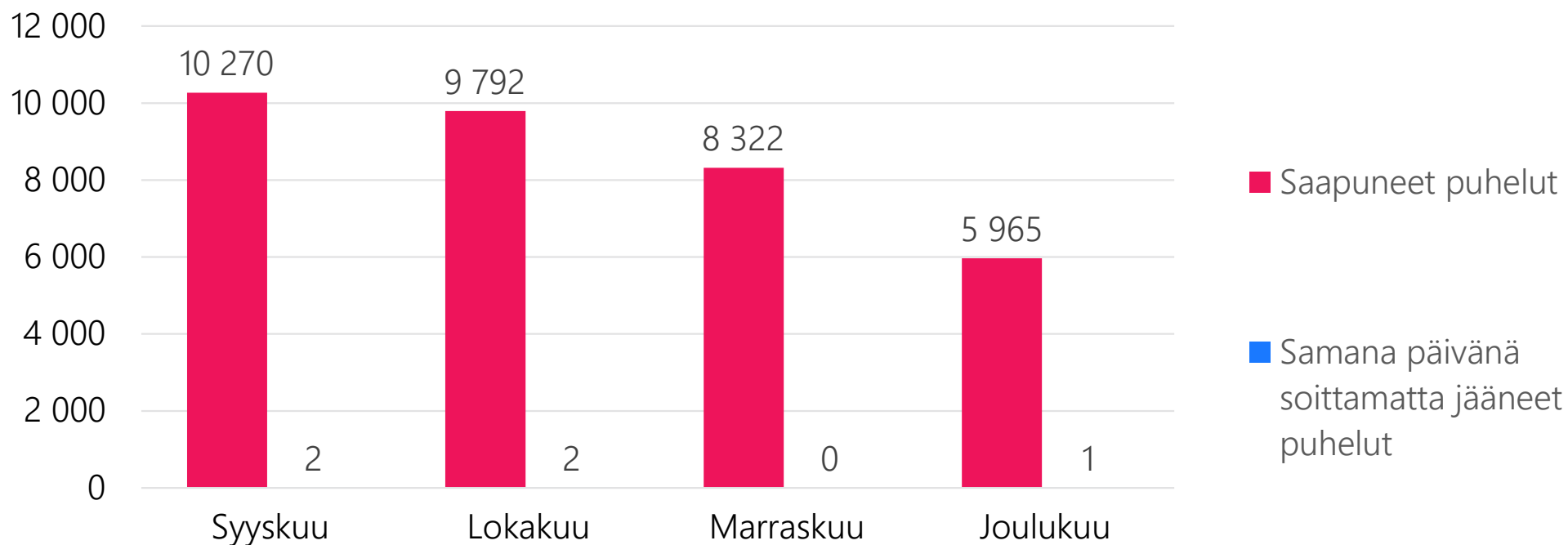
Yleis- ja mielenterveys: hoitotakuun alaiset yhteydenotot 1.9.-31.12.2024*

Yhteydenotot

Suunterveys: hoitotakuun alaiset yhteydenotot 1.9.-31.12.2024*

Yhteydenotot

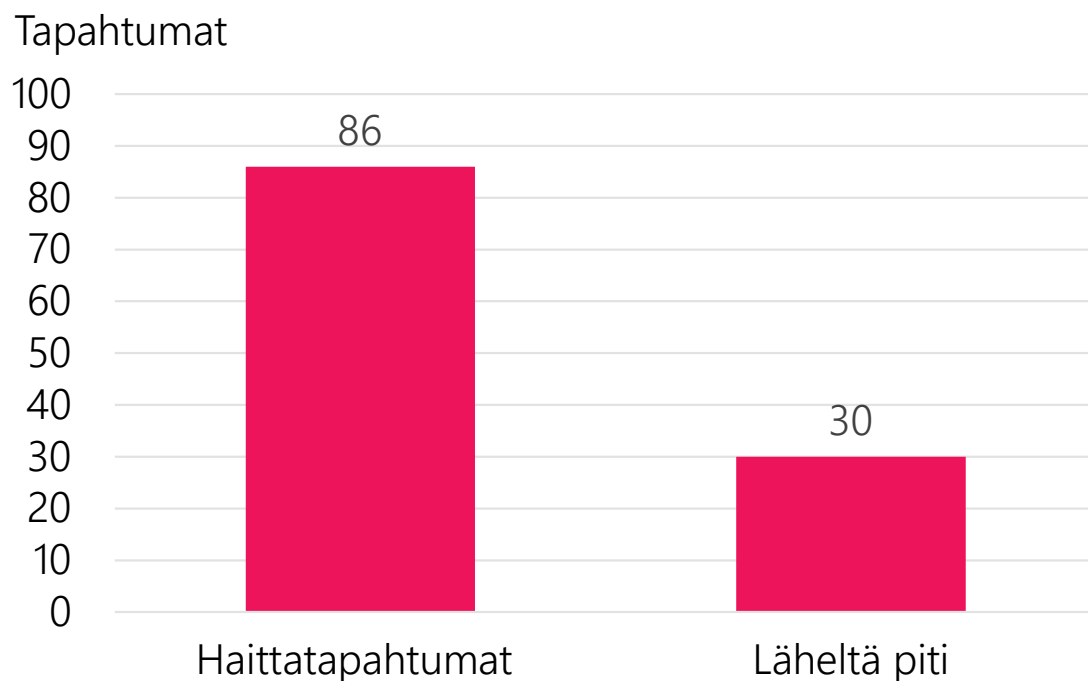

Kela|Fpa®

Turvallisuus ja laatu

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä syyskuu-joulukuu 2024

Vaaratapahtumat 1.9.-31.12.2024*

Vaaratapahtumat yhteensä **116 kpl**

Yleisimmät
haittatapahtuman
aiheuttajat

- kommunikointi tai tiedonkulku
- koulutus, perehdytys, osaaminen
- työympäristö ja -välineet, resurssit

Yleisimmät läheltä piti –
tapahtuman aiheuttajat

- toimintatavat
- kommunikointi tai tiedonkulku
- koulutus, perehdytys, osaaminen

Kelalle tulleet asiakaspalautteet

Asiakaspalautteiden
määrä yhteensä

53 kpl

Palautteiden aiheet:

- Terveydenhoitomaksu
  - Terveydenhoitomaksu tulisi periä vain palvelua käyttäviltä, palveluita ei saatavilla
  - Maksamisen vaikeus ja laskuttomuus
  - Maksusovellukseen liittyvät ongelmat
- Palvelun saatavuus
- Palvelupisteiden ristiinkäyttömahdollisuus

Kela|Fpa®

Omavalvontaohjelman toteutumisen seurannan havainnot ja toimenpiteet

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä syyskuu-joulukuu 2024

Omavalvonnan havainnot ja toimenpiteet

Alihankinta YTHS ei ole raportoinut Kelalle sen alihankintaa koskevia tietoja. Kela on edellyttänyt, että YTHS toimittaa alihankintaa koskevat toimintatiedot Kelalle kolme kertaa vuodessa.

Yhteyden saaminen ja arvio hoidon tarpeesta Opiskeluterveydenhuoltolain 10 §:n mukaan opiskelijan on saatava arkipäivisin aukioloaikoina saman päivän aikana yhteys YTHS:n toimipisteeseen ja hoidon tarpeen arviointi on tehtävä samana päivänä. YTHS:llä palvelukysyntään liittyy kausittaista vaihtelua, joka ilmenee tarkastelujaksolla saapuneiden puheluiden ja samana päivänä soittamatta jääneiden puheluiden lukumäärissä. Kela edellyttää, että YTHS tuottaa palvelut opiskeluterveydenhuoltolain edellyttämällä tavalla.

Hoitoonpääsy Tarkastelujaksolla YTHS:llä on ollut haasteita tuottaa yleis- ja mielenterveyden palveluita opiskeluterveydenhuoltolain 10 a §:n edellyttämässä ajassa. Kela on edellyttänyt, että YTHS selvittää mahdolliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

Auditoinnit Tarkastelujaksolla Kela on auditoinut kolme YTHS:n palvelupistettä. Auditoinnin keskeisimmät havainnot liittyivät hoitoon pääsyaikoihin, raportointiin ja YTHS:n valvontalain mukaisten velvoitteiden täyttämiseen, kuten edeltävillä tarkastelujaksoilla. Kela edellyttää YTHS:tä tekemään tarvittavat toimenpiteet havaintojen korjaamiseksi. Kela seuraa auditointihavaintojen korjaavien toimenpiteiden toteutumista.